EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 5. 2015
COM(2015) 275 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Fínska na rok 2015

a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Fínska na rok 2015

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Fínska na rok 2015

a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Fínska na rok 2015

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie[3],

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu[4],

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.

(2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 13. júla 2010 odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie (na roky 2010 až 2014) a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov. Tieto akty spoločne tvoria „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.

---

1 Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.
3 COM(2015) 275.
4 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

(3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Fínska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Fínska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením (EÚ) č. 473/2013[5] predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Fínska na rok 2015[6].

(4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu[7], čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania[8], v ktorej určila Fínsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

(5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre oživenie investícií, zrýchlenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.

(6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Fínsku na rok 2015[9]. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Fínsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o krajine obsahuje takisto výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že vo Fínsku existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú opatrenia politiky a monitorovanie. Pozornosť si zasluhujú najmä riziká týkajúce sa slabej výkonnosti v oblasti vývozu v kontexte reštrukturalizácie priemyslu. Pokles podielov na vývoznom trhu a v elektronickom priemysle sa síce do veľkej miere skončil, investície však zostávajú na nízkej úrovni a potenciálny rast klesol. Dlh súkromného sektora sa stabilizoval a nezdá sa byť zdrojom bezprostredných obáv, ale jeho relatívne vysoká úroveň si vyžaduje podrobné monitorovanie.

(7) Fínsko 2. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.

(8) Fínsko sa v súčasnosti po prijatí rozhodnutia Rady v súlade s článkom 125 ods. 6 ZFEÚ dňa [XX] nachádza v [nápravnej] časti Paktu stability a rastu. V programe stability na rok 2015, ktorý je založený na predpoklade nezmenenej politiky a pokrýva obdobie 2014 – 2019, sa predpokladá ďalšie zhoršenie celkového deficitu, ktorý sa v roku 2014 zvýšil na 3,2 % HDP, čím prekročil referenčnú hodnotu 3 % HDP, a to na 3,4 % HDP v roku 2015, až kým v roku 2017 nezačne postupne klesať na 3,1 % a ďalej na 2,5 % HDP v roku 2019. Podľa programu stability na rok 2015 sa očakáva rast pomeru dlhu verejných financií k HDP počas prognózovaného obdobia programu a má dosiahnuť 67,8 % do roku 2019. Strednodobý cieľ – štrukturálny deficit vo výške 0,5 % HDP – sa do konca programového obdobia nesplní. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa predpokladá, že deficit verejných financií Fínska dosiahne v roku 2015 výšku 3,3 % HDP a v roku 2016 výšku 3,2 % HDP, zatiaľ čo sa predpokladá, že pomer dlhu k HDP sa do roku 2016 zvýši na 64,4 % HDP. Komisia uverejnila 13. mája 2015 správu v súlade s článkom 126 ods. 3 zmluvy, v ktorej dospela k záveru, že kritérium deficitu ani dlhové

---

5 Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11.
6 C(2014) 8815 final.
7 COM(2014) 902.
8 COM(2014) 904.
9 SWD(2015) 45 final z 26.2.2015.

kritérium sa nedali považovať za dodržané. Program stability zabezpečuje, aby sa nadmerný deficit včas a trvalo napravil do roku 201X. Preto budú potrebné ďalšie opatrenia. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že existuje riziko, že Fínsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu. Hoci Fínsko dosiahlo určitý pokrok pri uskutočňovaní administratívnych reforiem, efektívnosť fínskeho verejného sektora by sa mohla ďalej zlepšiť, najmä v oblastiach, ktoré čelia cenovým tlakom v budúcnosti zo starnutia populácie. Na jeseň 2014 dosiahli sociálni partneri dohodu o obsahu dôchodkovej reformy, ale tá ešte nie je prijatá. Zvýšenie účasti starších pracovníkov na trhu práce je mimoriadne dôležité vzhľadom na medzeru udržateľnosti verejných financií a plánované zvýšenie zákonného veku odchodu do dôchodku. Prípady predčasného odchodu z trhu práce existujú najmä v dôsledku zdravotného postihnutia alebo na základe rozšírených dávok v nezamestnanosti pre starších pracovníkov. V decembri 2014 bol parlamentu predložený vládny návrh zákona o reforme sociálnych služieb a služieb zdravotnej starostlivosti, ale pred parlamentnými voľbami v apríli 2015 sa nenašlo riešenie na vyrovnanie administratívneho modelu veľkých obecných koalícií s autonómiou jednotlivých obcí zaručenou ústavou, a lehota na prijatie návrhu zákona uplynula. Fínske obce sú pomerne malé, ale vykonávajú pomerne rozsiahle úlohy v porovnaní s obcami v iných európskych krajinách. Reforma štruktúr obcí prebieha s určitým oneskorením a obce vykonávajú štúdie o prínosoch spájania sa. Podľa programu národných reforiem na rok 2015 sa do konca roku 2016 môže parlamentu predložiť nový legislatívny návrh.

(9) So zreteľom na starnutie a zmenšovanie sa populácie v produktívnom veku je dôležité, aby mal trh práce prístup k celej potenciálnej pracovnej sile. Fínsko dosiahlo v tejto oblasti určitý pokrok a prijalo niekoľko opatrení vrátane lepšej organizácie mzdových dotácií s osobitným dôrazom na starších ľudí a verejných služieb zamestnanosti. Miera nezamestnanosti bola v roku 2014 na úrovni 8,7 % a stúpa, a to najmä u mladých ľudí a starších pracovníkov. Dohoda o miernejších mzdách z roku 2013 podporuje obnovu nákladov a vývoznej konkurencieschopnosti prostredníctvom nižšieho rastu jednotkových nákladov práce.

(10) Fínsko dosiahlo určitý pokrok pri posilňovaní svojej schopnosti dodávať inovačné výrobky. Vláda uskutočňuje komplexnú reformu výskumných inštitúcií a financovania. Programy politík pre čisté technológie, biotechnológie a digitalizáciu sú sľubné, ale pomerne malého rozsahu. Hoci investície do výskumu a vývoja patria medzi najvyššie v EÚ, Fínsko stále čelí výzvam v oblasti ich prevodu do úspešných vývozných produktov a služieb. Vláda sa snažila zjednodušiť a zefektívniť systémy podpory pre podniky, zvýšiť financovanie pre začínajúce podniky a podporovať ich internacionalizáciu. Miera investícií vo Fínsku však zostáva nízka, ťažkosti s vývozom pretrvávajú a zamestnanosť klesá. Je takisto potrebné úsilie na posilnenie hospodárskej súťaže na trhoch s výrobkami a službami, najmä v odvetví maloobchodu, ktoré zostáva vysoko koncentrované.

(11) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Fínska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Fínsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku Fínska, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Európskej únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej

odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 4.

(12) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability Fínska a jej stanovisko[10] je premietnuté najmä do odporúčania 1.

(13) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a program stability. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčaní 2 a 3.

(14) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro. Fínsko by malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Fínsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Do [XX] zabezpečiť, aby sa nadmerný deficit včas a trvalo znížil pod hranicu 3 % HDP v súlade so záväzkami Fínska na základe článku 126 ZFEÚ. Pokračovať v úsilí znížiť medzeru udržateľnosti verejných financií a posilňovať podmienky pre rast.

2. Prijať dohodnutú dôchodkovú reformu a postupne odstraňovať možnosti predčasného odchodu do dôchodku. Zabezpečiť účinné navrhnutie a uskutočnenie administratívnych reforiem týkajúcich sa štruktúry obcí, sociálnych služieb a služieb zdravotnej starostlivosti s cieľom zvýšiť produktivitu a nákladovú účinnosť pri poskytovaní verejných služieb, a zároveň zabezpečiť ich kvalitu.

3. Pokračovať v úsilí o zlepšenie zamestnateľnosti mladých ľudí, starších pracovníkov a dlhodobo nezamestnaných so zameraním najmä na rozvoj pracovných zručností. V konzultácii so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi postupmi zabezpečiť, aby vývoj miezd zodpovedal vývoju produktivity.

4. Prijať opatrenia s cieľom otvoriť odvetvie maloobchodu efektívnej hospodárskej súťaži.

V Bruseli

Za Radu
predseda

[10] Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.